

การศึกษาเปรียบเทียบความคิดทางการเมือง

ของ

มาติอาเวลลีกับหลวงวิจิตรวาทการ

พันตำรวจเอก ชงชัย ชำสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-634-705-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17318233

A COMPARATIVE STUDY OF THE POLITICAL THOUGHT
OF
MACHIAVELLI AND LUANG VICHIT-VADAKAN

Pol.Col. Thongchai Khamсуwan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-705-5

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ธงชัย บำสุวรรณ, พ.ด.อ. : การศึกษาเปรียบเทียบความคิดทางการเมืองของมาคิอาเวลลี
กับหลวงวิจิตรวาทการ (A COMPARATIVE STUDY OF THE POLITICAL THOUGHT OF
MACHIAVELLI AND LUANG VICHIT-VADAKAN)

อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ไชยันต์ ไชยพร, 175 หน้า. ISBN 974-634-705-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดทางการเมือง โดยการศึกษา
เปรียบเทียบความคิดทางการเมืองของมาคิอาเวลลีกับหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อแสดงถึงนัยทางการเมือง
และแนวความคิดที่เกิดจากนักคิดทั้งสองท่าน ซึ่งในการวิจัยได้ยึดตัวบท "เจ้าผู้ปกครอง" ของ
มาคิอาเวลลี และ "งานเขียน" ของหลวงวิจิตรวาทการที่ได้ประพันธ์ไว้เป็นตัวบทที่ใช้ในการศึกษา โดย
อาศัยวิธีการตีความเพื่อหาความหมาย และความมุ่งหมายที่แท้จริงของตัวบท

ผลของการวิจัยไม่พบหลักฐานปรากฏว่า ในงานเขียนของหลวงวิจิตรวาทการได้มีการอ้างถึง
"เจ้าผู้ปกครอง" ซึ่งเป็นความคิดทางการเมืองของมาคิอาเวลลีมาก่อน แต่ความคิดทางการเมืองของ
นักคิดทั้งสองท่านมีความคล้ายคลึงกัน โดยส่วนใหญ่ในประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ

ภาควิชา ..... การปกครอง .....
สาขาวิชา ..... การปกครอง .....
ปีการศึกษา ..... 2539 .....

ลายมือชื่อนิสิต พ. ด. อ. .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม .....

C731614 : MAJOR GOVERNMENT

KEY WORD: MACHIAVELLI/LUANG VICHIT-VADAKAN/COMPARATIVE STUDY/POLITICAL THOUGHT THONGCHAI KHAMSUWAN, POL.COL. : A COMPARATIVE STUDY OF THE POLITICAL THOUGHT OF MACHIAVELLI AND LUANG VICHIT-VADAKAN.
THESIS ADVISOR : ASST. PROF. CHAIYAN CHAIYAPORN, Ph.D. 175 pp.
ISBN 974-634-705-5

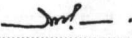
The thesis is a comparative study of political thoughts of Machiavelli and Luang Vichit-Vadakan. It is aimed to eluminate the political implications and concepts in their thoughts. Machiavelli's The Prince and some of Luang Vichit-Vadakan's writings are taken to be the main texts and scope of the study. A textual analysis is taken as the essential method of the study.

The result of the study indicates that in Luang Vichit-Vadakan's selected writings there is no any allusion to Machiavelli and The Prince at all. However, there are similarities in essential ideas between Machiavelli's and Luang Vichit-Vadakan's.

ภาควิชา..... Government.....

สาขาวิชา..... Government.....

ปีการศึกษา..... 1996.....

ลายมือชื่อนิสิต..... พ.ต.อ. .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้ ก็ด้วยความเอื้ออาทรจาก
ผศ.ดร.ไชยันต์ ไชยพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยให้คำแนะนำ
ตลอดจนข้อคิดเห็นและให้กำลังใจอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณา
เอาใจใส่จาก รศ.ประทีป หงษ์ทองคำ ประธานกรรมการ และ รศ.ดร.
อนุสรณ์ ลิ้มมณี กรรมการสอบ ที่มีความห่วงใยถึงความคืบหน้าของการ
ทำวิทยานิพนธ์อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังคอยให้ความหวังจนทำให้ความ
กังวลใจคลายลง

เหนือสิ่งอื่นใดคือพระคุณของ คุณพ่อสรวง คุณแม่ศาสตร์ ขำสุวรรณ
ที่ประสิทธิ์ประสาทความตั้งใจจริง ความเพียรพยายาม ความวิริยะอุตสาหะ
และแรงบันดาลใจจนก้าวมาถึงวันนี้ นอกจากนี้ก็อีกส่วนหนึ่งซึ่งในบางครั้ง
ที่ภาระหน้าที่การงานที่หนัก และการทำวิทยานิพนธ์ที่รุ่มเร้า จนเกิดความ
เหน็ดเหนื่อย ชามนี้ความรักความอบอุ่นในครอบครัวกอบปรีย์ คุณจิตราภา
ขำสุวรรณ ภริยา พร้อมบุตรชายที่น่ารักทั้งสาม ปอง ปอม เป็ด เป็นผู้คอย
ให้กำลังใจ คอยห่วงใย เอาใจใส่ดูแลทั้งสุขภาพร่างกายและจิตใจ จนทำให้
มีพลังที่จะต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไป
ได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าทางวิชาการอยู่บ้าง ก็ขอมอบ
ให้แก่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนคณาจารย์ผู้มีพระคุณ
ทุกท่าน

พินิตารวจอเอก ธงชัย ขำสุวรรณ

สิงหาคม 2539

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
สภาพของปัญหา.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	3
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	10
สมมติฐานในการศึกษา.....	11
วิธีการศึกษา.....	12
ขอบเขตของการศึกษา.....	15
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
การนิยามศัพท์.....	19
การเสนอบทศึกษาวิจัย.....	20
2. ระเบียบวิธีการตีความ.....	21
ความน่า.....	21
ระเบียบวิธีการตีความ.....	30
สรุป.....	36
3. การตีความแนวความคิดทางการเมืองของมาคิอาเวลลี.....	40
ความน่า.....	40
การตีความแนวความคิดทางการเมืองของมาคิอาเวลลี	
จาก "เจ้าผู้ปกครอง".....	45
สรุป.....	69

	หน้า
4. การตีความแนวความคิดทางการเมืองของหลวงวิจิตรวาทการ.....	73
ความนำ.....	73
อำนาจและคุณธรรมทางการเมือง.....	89
ความรักชาติ.....	94
การปฏิรูปรัฐใหม่.....	100
การวางตัวเป็นกลาง.....	102
กองทัพแห่งชาติ.....	104
โชคชะตา.....	105
ความตระหนี่.....	109
ที่ปรึกษา.....	113
สรุป.....	114
5. การศึกษาเปรียบเทียบความคิดทางการเมืองของมาคิอาเวลลี กับหลวงวิจิตรวาทการ.....	117
ความนำ.....	117
ความคิดในเรื่องของอำนาจ.....	118
ความคิดในเรื่องของความรักชาติ.....	123
ความคิดในเรื่องของการปฏิรูปรัฐใหม่.....	126
ความคิดในเรื่องของการวางตัวเป็นกลาง.....	128
ความคิดในเรื่องของกองทัพแห่งชาติ.....	131
ความคิดในเรื่องของโชคชะตา.....	135
ความคิดในเรื่องของความตระหนี่.....	138
ความคิดในเรื่องของที่ปรึกษา.....	141

	หน้า
6. สรุปและข้อเสนอแนะ.....	145
ความน่า.....	145
สรุป.....	148
ข้อเสนอแนะ.....	160
รายการอ้างอิง.....	163
ประวัติผู้เขียน.....	168